

**ROLUL ȘTIINȚIFIC AL
GRĂDINII BOTANICE „ANASTASIE FĂTU“ DIN IAȘI
MIHAI MITITIUC*, PROFIRA VIDRAȘCU***

Grădina Botanică a Universității ieșene, este prima Grădină Botanică din România înființată în anul 1856 de către medicul, naturalistul, marele filantrop și om de cultură, ANASTASIE FĂTU.

Figură proeminentă a științei epocii sale, Anastasie Fătu a insuflat colaboratorilor și discipolilor săi, dragostea față de muncă și de adevărul științific, deziderat care s-a perpetuat de-a lungul vremii, practicându-se și astăzi sub conducerea tuturor personalităților care au condus și conduc destinele acestei prestigioase instituții:

Dimitrie BRANDZA (1872 - 1873)

Alexandru POPOVICI (1900 - 1936)

Constantin PAPP (1937 - 1958)

Constantin BURDUJA (1958 - 1962)

Constantin DOBRESU (1962 - 1963)

Emilian ȚOPA (1963 - 1970)

Constantin TOMA (1970 - 1973)

Mandache LEOCOV (1973 - 1989)

Mihai MITITIUC din 1990.

Pe actualul amplasament, Grădina Botanică din Iași se află din anul 1963, fiind a 6-a grădină a Iașului.

Odată cu transpunerea în teren a tematicii celor 12 sectoare de activitate, Grădina devine un laborator în aer liber, oferind personalului științific un valoros material de studiu în aceeași măsură cu diferitele zone de vegetație din România.

În cei 35 de ani (1963 - 1998), activitatea personalului științific s-a concretizat nu numai prin ceea ce reprezintă Grădina Botanică însăși, ci și prin cele aproximativ 434 lucrări științifice, cărți, monografii, recenzii, publicații, ghidul și catalogul grădinii etc.

* *Universitatea „Al.I. Cuza” Iași, Grădina Botanică „Anastasie Fătu”*

Lucrarea a fost prezentată la „Congresul II al Societății de Botanică din Republica Moldova”, Chișinău, 12-13 noiembrie 1998

Activitatea științifică din Grădina Botanică Iași s-a axat pe următoarele direcții de cercetare:

I. GRĂDINI BOTANICE ȘI ROLUL ACESTORA - lucrări care cuprind contribuții la cunoașterea istoricului grădinilor botanice din țară și din-lume, fondul genetic de plante și conservarea lui.

II. FLORA ȘI VEGETAȚIA - contribuții la studiul florei și vegetației de pe întreg teritoriul României, studii privind taxonomia și corologia unor specii de plante ierboase și lemnoase, cunoașterea și răspândirea macro- și micromicetelor din diferite rezervații naturale, medii ecologice artificiale (colecții de plante decorative).

III. CITOLOGIE - endomitoza și amitoza în procesul de diferențiere la plante, ontogeneza celulei vegetale etc.

IV. EMBRIOLOGIE - cercetări privind morfogeneza și embriogeneza plantelor ierboase și lemnoase din Grădina Botanică Iași.

V. MORFOLOGIA ȘI ANATOMIA PLANTELOR - studii și contribuții de ordin morfologic și histoanatomic la plante spontane și cultivate din România și la unele plante rare și ocrotite din România cultivate în Grădina Botanică Iași.

VI. FLORICULTURĂ - contribuții la îmbogățirea sortimentului de plante horticole; extinderea în cultură a unor plante rare și noi introduse în România; probleme de ameliorarea plantelor și obținerea de soiuri noi de crizanteme cu nume românești, înscrise deja în „Lista oficială a soiurilor (hibrizilor) de plante de cultură din România și elite“ în curs de omologare.

VII. PLANTE UTILE - rolul plantelor în viața omului.

VIII. FENOLOGIE - observații asupra desfășurării fenofazelor de vegetație și aspecte privind rezistența plantelor la ger, secetă, dăunători etc.

IX. BIOCHIMIE SI FIZIOLOGIE VEGETALĂ - studii privind dinamica principalelor substanțe organice, comportamentul hidric al plantelor și efectul salinizării solului asupra unor procese fiziologice la plantele spontane și cultivate din stațiuni pedoclimatice diferite ale României, inclusiv teritoriul Grădinii Botanice Iași.

X. PALEOBOTANICĂ - studiul plantelor fosile și încercări de datare pentru arborii subfosili din diferite provincii ale țării.

XI. ETNOBOTANICĂ SI OCROTIREA NATURII - contribuții etnobotanice, importanța fânețelor seculare din România și probleme de ocrotirea naturii din diferite regiuni ale țării.

Rezolvarea unor probleme de cercetare științifică în cadrul Grădinii Botanice din Iași s-a făcut și se face pe bază de contracte încheiate cu Ministerul Învățământului sau cu alte unități de învățământ și cercetare din întreaga țară.

De asemenea, în urma unui studiu complex de cercetare în domeniul biochimic, taxonomic și medicinal, în Grădina Botanică din Iași ființează din anul 1990 o subsecție pentru cei lipsiți parțial sau total de vedere (nevăzători) în cadrul sectorului ornamental - unicat în țară - care cuprinde un număr de 70 taxoni, a căror descriere botanică și aplicativă de pe etichete este în alfabetul Braille.

Tot în baza unei activități susținute de cercetare științifică, Grădina Botanică din Iași se înscrie cu un număr impresionabil (37) de colecții de plante decorative, ierboase și lemnoase, multe unicat pentru România cum ar fi: colecția de *Berberis* (36 specii), colecția de *Quercus* (12 specii), *Syringa* (32 taxoni), colecția de *crizanteme* (500 taxoni), colecția de *Pelargonium* (60 taxoni), colecția de *Dahlia* (60 taxoni, *graminee* ornamentale (30 taxoni), *Azalee* și *Camelii*, colecția de *ferigi* și colecția de *roze* (750 taxoni).

Se cuvine să includem aici și consultațiile date de către toți specialiștii din Grădina Botanică Iași aproape zilnic (în afara contractelor încheiate), pentru cultura plantelor și în mod deosebit în probleme de înmulțire, de combatere și păstrare, pentru o gamă mai mare de amatori și chiar specialiști din țară. De asemenea, ghidajul în serele Grădinii Botanice Iași asigurat de salariații cu studii superioare și medii.

Dorim ca generațiile ce vor urma, cât și generația tânără, să numere cât mai mulți oameni cu asemenea preocupări.